

พฤติกรรมการบริโภคอาหารของประชาชน ตำบลปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
Food consumption behavior of people in Pak Nakhon Subdistrict, Mueang District, Nakhon Si
Thammarat Province

ชยพล ทูลภิรมย์¹ วชิระ เข้มพงษ์² พรพนา สรหารดิษ³ และดร.เอกพงษ์ สารน้อย⁴

¹คณะบริหารศาสตร์ ²คณะนิติศาสตร์ ³สาขาการจัดการ คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา

99 หมู่ 6 ต.โพธิ์ อ.เมือง จ.ศรีสะเกษ 33000

⁴คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

มหาวิทยาลัยศรีปทุม 2410/2 ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

E-mail : wasinee_koy@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของประชาชน ตำบล ปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช และเพื่อความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลพฤติกรรมการ บริโภคอาหารของประชาชน ตำบลปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ สุ่มกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Diviation ; S.D.) หาความสัมพันธ์ใช้ค่าไค - สแควร์

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 37-47 ปี ส่วนใหญ่นับถือ ศาสนาพุทธ มีสถานภาพ การสมรส มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ ข้าราชการ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน มากกว่า 5,000 บาท การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริโภค อาหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง มีระดับความรู้เกี่ยวกับ พฤติกรรมการบริโภคอาหารอยู่ในระดับมาก และมีระดับพฤติกรรมการบริโภคอาหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี และผลการหา ความสัมพันธ์ปัจจัย ด้านบุคคลกับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ของ ครอบครัวต่อเดือน ปัจจัยด้านการได้รับข้อมูลข่าวสาร ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับพฤติกรรมการ บริโภคอาหารของ ประชาชนที่ ($p > 0.05$) ส่วนศาสนา อาชีพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ปัจจัยด้าน ความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหาร มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

คำสำคัญ: พฤติกรรมการบริโภคอาหาร, นักเรียน

Abstract

This research study Objective: To study food consumption behaviors of people in Pak Nakhon Subdistrict, Mueang District, Nakhon Si Thammarat Province. And for relationships, personal factors, behavior Food consumption of people in Pak Nakhon Subdistrict, Mueang District, Nakhon Si Thammarat Province This research, the researcher Random sample aged 15 years and over number 400 was used to collect data for statistics used in data analysis were percentage (and amphoe) Averages (a Mean) the standard deviation (: Standard. Diviation ; the SD) relationship using chi - square.

The research found that Most of the samples were female. In the range of 37-47 years, most Buddhists have marital status. Have an education level at the elementary level Most of them are civil servants. Family income per month is more than 5,000 baht. Receiving information about consumption Overall food is high. There is a high level of knowledge about food consumption behavior. And the overall food consumption behavior was at a good level And the results of the relationship factors Personnel and food consumption behavior, including gender, age, education level, marital status, family income per month Factors for obtaining information No statistical correlation with behavior Food consumption of the people ($p > 0.05$). Religion, occupation , number of family members, knowledge of food consumption There is a statistically significant relationship ($p < 0.05$).

Keywords : food consumption behavior, students

1.บทนำ

อาหารและโภชนาการเป็นปัจจัยพื้นฐานสำหรับการเจริญเติบโต และพัฒนาการทั้งทางด้าน ร่างกายจิตใจ อารมณ์สังคมสติปัญญา ตลอดจนส่งเสริมสุขภาพอนามัยของมนุษย์ให้แข็งแรง สมบูรณ์ การบริโภคอาหารถูกหลักโภชนาการ จะทำให้ร่างกายเจริญเติบโตอย่างเหมาะสมเป็นไป ตามศักยภาพที่ ควรจะเป็นปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีมีความเปลี่ยนแปลงไปมาก ส่งผลให้ข้อมูลข่าวสารทางวัฒนธรรมวิถีทางดำรงชีวิตของแต่ละเชื้อชาติ สามารถถ่ายทอดถึงกันได้ ง่ายรวดเร็ว และไร้พรมแดน เมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมา พฤติกรรมการบริโภคอาหารของคนไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างเด่นชัด อันเนื่องจากอิทธิพลของอาหารแบบตะวันตกที่แพร่หลายเข้ามาอย่าง รวดเร็วในสังคมไทย โดยกระบวนการสื่อสารการโฆษณาประชาสัมพันธ์ที่เข้าถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย สาเหตุของปัญหาด้านการบริโภคในสังคมเมือง ส่วนใหญ่เกิดจากการรับเอาวัฒนธรรมของสังคม ตะวันตกมาใช้ โดยขาดความรู้ขาดการคัดสรรกลั่นกรอง หรือยอมรับวัฒนธรรมเหล่านั้นโดยไม่มี การเลือกสรร เนื่องจากสภาพสังคมที่เร่งรีบ และแก่งแย่งแข่งขันกัน เป็นตัวบังคับร่วมไปกับอิทธิพล ของการโฆษณาที่มีการลงทุน และใช้เทคนิคการสร้างแรงจูงใจสูง จึงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการ บริโภคที่เปลี่ยนไป ทำให้พฤติกรรมการบริโภคของมนุษย์มีการเปลี่ยนแปลงจากอดีตที่เป็นการ บริโภคอาหารที่มีอยู่อย่างจำกัดเพื่อความ

อยู่รอด หรือเพื่อประทังชีวิต ไปเป็นการบริโภคอาหารตามความชอบของแต่ละบุคคลตามกำลังทรัพย์ หรือฐานะ เพราะมีอาหารให้เลือกมากขึ้น โรงงาน อุตสาหกรรมอาหารของประเทศจึงมีการขยายตัวเพื่อผลิตอาหารตอบสนองความต้องการของ ผู้บริโภค และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตอาหารจากต่างประเทศ ตลอดจนการนำเข้าเครื่องจักรต่างๆเข้ามาในประเทศมาก และมีการผลิตบุคลากรในสาขาวิชา วิทยาศาสตร์การอาหารเพื่อช่วยในการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารของประเทศ ทำให้มีการผลิต อาหารมากมายหลายชนิดออกสู่ท้องตลาด และยังสามารถส่งไปจำหน่ายต่างประเทศนำเงินตราเข้า ประเทศเป็นจำนวนมากในแต่ละปีมีการแข่งขันอย่างมากของอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารใน ปัจจุบันทำให้ผู้ผลิตจะต้องศึกษาความต้องการของผู้บริโภคและเข้าใจพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและปัจจัยต่างๆ

จากสถิติของกระทรวงสาธารณสุขในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (ปี 2542-2552) สาเหตุการเสียชีวิตของคนไทยทั่วประเทศได้แก่มะเร็งอุบัติเหตุโรคเกี่ยวกับหัวใจ โรคหลอดเลือดสมองและความดันโลหิตสูง (นรินทร์ สังข์รักษา, 2552) ขณะเดียวกันข้อมูลจากการศึกษาของมหาลัยมหิดล ในปี พ.ศ. 2555 ได้ทำการศึกษาสาเหตุการเสียชีวิตของคนไทย ในระหว่างปี พ.ศ. 2544-2553 พบว่าสาเหตุการเสียชีวิตที่สำคัญ 5 ลำดับแรก คือ โรคมะเร็งโรคหลอดเลือดในสมอง โรคหัวใจ โรคเบาหวาน และโรค

ความดันโลหิตสูง (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2555) และ จากการวิเคราะห์ข้อมูล โรคที่เป็นปัญหาสาธารณสุข ประจำปี พ.ศ. 2555 ของ โรงพยาบาลส่งเสริม สุขภาพตำบลบ้านโคกข่อย ตำบล ปากนคร อำเภอมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช (3 ปี ย้อนหลัง) พบว่า ปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญเป็นลำดับต้น ๆ คือ โรคความดันโลหิตสูงและโรคเบาหวานโดยปี พ.ศ. 2553 มีผู้ป่วยเป็นโรคความดันโลหิตสูง จำนวน 29 คน และโรคเบาหวาน จำนวน 132 คน ปี พ.ศ. 2554 มีผู้ป่วย โรคความดันโลหิตสูง 321 คน โรคเบาหวาน จำนวน 163 คน และปี พ.ศ. 2555 มี ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง จำนวน 339 คน และมีผู้ป่วยโรคเบาหวาน 169 คน (โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโคกข่อย, 2555) จากข้อมูลที่แสดงข้างต้น พบว่า แต่ละโรคมียุทธศาสตร์เพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งจะเห็นได้จากการศึกษาดังกล่าว สาเหตุการเสียชีวิตส่วนใหญ่เกิดจากพฤติกรรมสุขภาพ ทั้งสิ้น

จากความสำคัญของอาหารและโภชนาการ ซึ่งเป็น พื้นฐานที่สำคัญต่อการพัฒนา คุณภาพชีวิตของ ประชาชน และยังเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมประเพณีค่านิยม ในการดำรงชีวิต จึงได้ ปรากฏแผนอาหารและโภชนาการ ครั้งแรกในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 และดำเนินต่อมาจนถึงแผนอาหารและโภชนาการฉบับ ที่ 8 ที่ได้เน้นพื้นฐานการพัฒนาคนในด้าน ร่างกาย สติปัญญาและสังคมให้เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาโดยมี ยุทธศาสตร์ต่างๆในวงอาหาร และโภชนาการตั้งแต่การ ผลิตการแปรรูปและการกระจายอาหาร เพื่อโภชนาการ การสื่อสารเพื่อ พฤติกรรมการกินที่เหมาะสมสิ่งสำคัญ ภายใต้อาหารเน้นการเสริมบทบาทครอบครัว และชุมชน เป็น แกนในการพัฒนา (ไกรสิทธิ์ ตันติศิริรินทร์, 2541) ซึ่ง ขณะเดียวกันแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 9 และฉบับที่ 10 ที่มุ่งเน้นคนเป็นศูนย์กลางการ พัฒนาและนำปรัชญาเศรษฐกิจพอ เพียงเป็นแนวทางใน การดำเนินชีวิตซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ได้กำหนดเป้าหมายที่ เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสุขภาพกล่าวคือคนไทยทุกคน ได้รับการ พัฒนาทั้งทางร่างกายจิตใจคนไทยมีอายุคาด

เฉลี่ยสูงขึ้นไปเป็น 80 ปีควบคู่กับการลดอัตราเพิ่มของการ เจ็บป่วยด้วยโรคที่ป้องกันได้ 5 อันดับแรกคือโรคหัวใจ โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรค มะเร็ง และหลอดเลือดสมอง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) และจากความสำคัญของเป้าหมาย ด้านการส่งเสริมสุขภาพในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติฉบับที่ 10 ทำให้รัฐบาล โดยกระทรวงสาธารณสุข กำหนดนโยบายความปลอดภัยด้าน อาหาร โดยเร่งรัดให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องน่านโยบายสู่การปฏิบัติ เพื่อ ตอบสนองต่อการมีสุขภาพดี ของคนไทยอันเป็นพื้นฐาน สำคัญในการพัฒนาคนอย่างยั่งยืน ซึ่งพฤติกรรม การบริโภคอาหารจะ เป็นข้อบ่งชี้ที่สะท้อนภาวะสุขภาพที่ สำคัญมากเพราะโรคต่าง ๆ ที่เป็นสาเหตุการเจ็บป่วย และ ตาย มักเกี่ยวข้องกัพฤติกรรมบริโภคอาหารที่ไม่ ถูกต้องทั้งสิ้น

จากเหตุผลดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า ปัญหาการ บริโภคอาหารเป็นเรื่องที่สำคัญ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา พฤติกรรมการบริโภคอาหาร และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ ต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ของประชากร ตั้งแต่อายุ 15 ปี ขึ้นไป ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพ ตำบลบ้านโคกข่อย ตำบลปากนคร อำเภอมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชเพื่อนำผลที่ได้ จาก การศึกษาให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการแก้ปัญหาพฤติกรรมการบริโภคอาหารให้ เกิด ประโยชน์สูงสุดต่อสุขภาพตนเองได้อย่างถูกต้องและ เหมาะสม

2. วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของ ประชาชนอายุ 15 ปี ขึ้นไป ใน ตำบลปาก นคร อำเภอมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารของประชาชน ตั้งแต่อายุ 15 ปี ขึ้นไป ในตำบลปากนคร อำเภอมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

3. ขอบเขตการศึกษา

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)

ประกอบด้วย - ปัจจัยด้านบุคคล - ปัจจัยด้านครอบครัว - ปัจจัยด้านความรู้การบริโภคอาหาร - ปัจจัยด้านการได้รับสื่อข่าวสารเกี่ยวกับการบริโภคอาหาร

ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

พฤติกรรมการบริโภคอาหารของประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไป ในตำบลปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

3.2 ขอบเขตด้านพื้นที่

ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ ตำบลปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้งหมด 4 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 2 บ้านปากนครบน หมู่ที่ 3 บ้านนางพระยา หมู่ที่ 4 บ้านโคกข่อย และ หมู่ที่ 5 บ้านคันธง

3.3 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชาชนอายุ 15 ปี ขึ้นไปใน ตำบลปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวนประชากรทั้งหมด 7,831 คน ครวเรือนทั้งหมด 2,366 ครวเรือน และได้ประชากรกลุ่ม ตัวอย่าง 400 จากการสุ่มแบบมีระบบ(โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพบ้านโคกข่อย พ.ศ. 2555)

4.วิธีการดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 ประชากร

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นประชากรที่อาศัยอยู่ใน ตำบลปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวนประชากรทั้งหมด 7,830 คน ทั้งหมด 6 หมู่บ้าน เพื่อลดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง และเพื่อง่ายต่อการทำวิจัย ผู้วิจัยจึงสุ่มกลุ่มประชากรกลุ่ม ตัวอย่างโดยการหยิบลูก ได้จำนวนทั้งหมด 4 หมู่บ้าน โดยเป็นประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 6,816 คน (โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโคกข่อย, 2556)

4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่าง ใช้การคำนวณ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณ จากสูตรการกำหนดขนาดตัวอย่างของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ร้อยละ 5 ซึ่งจะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 377.82 คน

จากการคำนวณได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ จำนวน 377.82 คน เพื่อลดความ คลาดเคลื่อนในการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างเป็น 400 คน

4.1.3 การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง แบบสัดส่วน (Proportion) อย่างมีระบบ (Systematic) ตามจำนวนประชากรแต่ละหมู่บ้านในพื้นที่ ตำบลปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยการเลือกสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน คือ นำ ขนาดตัวอย่างมาคูณกับจำนวนหลังคาเรือนกลุ่มประชากรที่ต้องการศึกษาในแต่ละหมู่บ้าน และหาร กับขนาดของหลังคาเรือนทั้งหมด (ที่มา: โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโคกข่อย, 2556)

การสุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มอย่างมีระบบ (Systematic) โดยผู้วิจัยเลือกเก็บแบบสอบถามกับ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป โดยผู้วิจัยจะเลือกเก็บแบบสอบถามจำแนกตามสัดส่วนรายหมู่บ้าน โดยจะเก็บแบบสอบถามแบบ 1 เว้น 4 หลังคาเรือน เพื่อเป็นการกระจายข้อมูล

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามงานวิจัยของ หทัยทิพย์ สุนาหนู คาราวดี สรรเสริญ และวาสนา อาทิตย์ลับ (2555) มา ปรับปรุงประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส และอาชีพลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน และจำนวนสมาชิกของครอบครัว ลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบแบบเติมคำ (Opened Form)

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหาร โดยมีลักษณะคำถามเป็น คำถามแบบประเมินความรู้ จำนวน 15 ข้อ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกคำตอบว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” เพียง 2 ตัวเลือกเท่านั้น

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบถูก คะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

ตอบผิด คะแนนเท่ากับ 0 คะแนน

โดยมีเกณฑ์การวัดความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารเป็นรายข้อโดยใช้เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้ (Best, 1977)

การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารใน ภาพรวม แบ่งเป็น 3 ระดับ

คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 0.00 -0.33 หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารอยู่ในระดับต่ำ

คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 0.34 -0.67 หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 0.68 -1.00 หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารอยู่ในระดับสูง

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริโภคอาหาร โดยมี จำนวน 3 ข้อ แต่ละข้อมีให้เลือกตอบ 4 ระดับ ดังนี้

ได้รับเป็นประจำ หมายถึง ใน 1 สัปดาห์ได้รับข้อมูลข่าวสารการบริโภคอาหาร 5-7 วัน

ได้รับบ่อยครั้ง หมายถึง ใน 1 สัปดาห์ได้รับข้อมูลข่าวสารการบริโภคอาหาร 3 - 4 วัน

ได้รับนาน ๆ ครั้ง หมายถึง ใน 1 สัปดาห์ได้รับข้อมูลข่าวสารการบริโภคอาหาร 1 - 2 วัน

ไม่ได้รับเลย หมายถึง ใน 1 สัปดาห์ไม่เคยได้รับข้อมูลข่าวสารการบริโภคอาหารเลย

เกณฑ์การให้คะแนน

ได้รับเป็นประจำ คะแนนเท่ากับ 3 คะแนน

ได้รับบ่อยครั้ง คะแนนเท่ากับ 2

ได้รับนาน ๆ ครั้ง คะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

ไม่ได้รับเลย คะแนนเท่ากับ 0 คะแนน

การวัดระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารการบริโภคอาหารของประชาชน ตำบลปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชแบ่งออกเป็น 3 ระดับ และใช้คะแนนเฉลี่ยระหว่างคะแนน สูงสุดและคะแนนต่ำสุดมาจัดระดับ โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาดังนี้ (Best, 1977)

การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยด้านการ ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริโภคอาหาร แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 0.00 - 1.00 หมายถึง การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริโภคอาหารอยู่ในระดับน้อย คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 1.01 - 2.00 หมายถึง การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริโภคอาหารอยู่ในระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.01 - 3.00 หมายถึง การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริโภคอาหารอยู่ในระดับมาก

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารโดยให้ผู้ตอบแบบสอบถาม เลือกตอบ มีทั้งหมดจำนวน 20ข้อ โดยมีให้เลือกตอบ 4 ระดับ ดังนี้

ปฏิบัติเป็นประจำ หมายถึง ใน 1 สัปดาห์ได้ปฏิบัติพฤติกรรมนั้น 6 - 7 วัน

ปฏิบัติบ่อยครั้ง หมายถึง ใน 1 สัปดาห์ได้ปฏิบัติพฤติกรรมนั้น 4 - 5วัน

ปฏิบัตินาน ๆ ครั้งหมายถึง ใน 1 สัปดาห์ได้ปฏิบัติพฤติกรรมนั้น 1 - 3วัน

ไม่ปฏิบัติเลย หมายถึง ใน 1 สัปดาห์ไม่ได้ปฏิบัติพฤติกรรมนั้น ๆ เลย

การวัดระดับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของประชาชน ตำบลปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช แบ่งออกเป็น 3ระดับ และใช้คะแนนเฉลี่ยระหว่างคะแนนสูงสุดและ คะแนนต่ำสุดมาจัดระดับ โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาดังนี้ (Best, 1977) อันตรภาคชั้น

การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยด้านพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ แบ่งออกเป็น 3 ระดับ

คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 0.00 - 1.00 หมายถึง พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับควรปรับปรุง

คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 1.01 - 2.00 หมายถึง พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 2.01 - 3.00 หมายถึง พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับดี

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการลงชุมชนเพื่อ ดำเนินการเก็บข้อมูล ด้วยตนเองทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามใน การเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

4.3.1 ผู้ศึกษาได้ติดต่อประสานงานกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลปากนคร อำเภอเมือง จังหวัด นครศรีธรรมราช

4.3.2 ผู้วิจัยเข้าพบและแนะนำตัวต่อผู้อำนวยการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้นำชุมชนและอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำ หมู่บ้านเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ในการ ทำการวิจัยและทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บ รวบรวม ข้อมูล

4.3.3 ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสุ่ม หมู่บ้าน โดยการหยิบลูกเต๋าเพื่อให้ ประชากรลดน้อยลง ให้ ง่ายต่อการทำวิจัย จึงได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ชุด จำแนกเป็น 4 หมู่บ้าน ทั้งนี้ หมู่ที่ 2 จำนวน 132 ชุด หมู่ ที่ 3 จำนวน 55 ชุด หมู่ที่ 4 จำนวน 111 ชุด หมู่ที่ 5 จำนวน 102 ชุด ใช้วิธีสุ่มอย่างมีระบบ โดยมีเงื่อนไขดังนี้

(1) ผู้วิจัยทำการเก็บแบบสอบถาม โดยใช้แบบ สัมภาษณ์ด้วยตนเอง

(2) ผู้ศึกษาตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลหลัง เก็บแบบสัมภาษณ์

(3) ประชาชนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ใน ตำบลปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

(4) ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การ สัมภาษณ์จากแบบสอบถาม โดยสัมภาษณ์ตามสัดส่วน 1 ต่อ 5 ถ้าไม่มีคนอยู่ให้ข้ามไปเก็บหลังคาเรือนถัดไป

(5) หากบ้านหลังไหนไม่มีประชาชนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ให้ข้ามไปเก็บ หลังคาถัดไป

(6) ถ้าเก็บรวบรวมยังไม่ครบตามกำหนดในแต่ละ หมู่บ้าน ผู้วิจัยจะวนมา เก็บข้อมูลโดยทำการเก็บข้อมูล หลังคาเรือนที่ข้ามไปโดยไม่ให้ซ้ำกับหลังคาเรือนเดิมที่ได้ ทำการ สอบถามไว้แล้ว

(7) เลือกกลุ่มตัวอย่างหลังคาเรือนละ 1 คน หากใน หลังคาเรือนมี ประชาชนที่มีอายุ 15 ขึ้นไปมากกว่า 1 คน ใช้บุคคลที่มีความน่าเชื่อถือที่ หรือมีความสำคัญในการ ทำอาหาร

4.3.4 นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้สมบูรณ์ที่สุด จำนวนทั้งสิ้น 400 ชุดเพื่อ นำไปวิเคราะห์และประมวลผล ต่อไป

4.4 การทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือการวิจัย

การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือวิจัยมาตรวจสอบ ความถูกต้อง และ ความครอบคลุมของเนื้อหาอามวัตถุประสงค์ พร้อมทั้ง การใช้ภาษาใน แบบสอบถามให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อหาความเชื่อมั่นของ แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเชื่อมั่นของ แบบสอบถามกับประชาชนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ตำบลท่า ชัก อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 50 คน และนำไปตรวจสอบความ เชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้ สูตรสัมประสิทธิ์ อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งในการทดสอบเครื่องมือในครั้งนี้ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.772

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน มา จัดระเบียบและทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติทางการ วิจัยดังนี้

4.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage)

4.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน และ จำนวนสมาชิกของครอบครัว โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage)

4.5.3 การวิเคราะห์ระดับความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหาร วิเคราะห์โดยใช้ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation; S.D.)

4.5.4 การวิเคราะห์ระดับการ ได้รับข้อมูลข่าวสาร การบริโภคอาหารวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation; S.D.)

4.5.5 การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของข้อมูลปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ ศาสนา สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา และอาชีพ ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ รายได้ของครอบครัว ต่อเดือน และจำนวนสมาชิกของครอบครัว ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหาร และปัจจัย ด้านการ ได้รับข้อมูลข่าวสารการส่งเสริมสุขภาพกับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร โดยใช้ค่าไคสแควร์ (Chi-Square)

5.สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของประชาชน ตำบลปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของ ประชาชน ตำบลปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ ับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของประชาชนในตำบลปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรี ธรรมราช โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นประชาชนอายุ

15 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในตำบลปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 400 คน

5.1.1 ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของประชาชนกลุ่มตัวอย่างตำบลปาก นคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

(1) ปัจจัยด้านบุคคล จากผลการศึกษาปัจจัยด้านบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 59.00 ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 37-47 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.80 ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 94.50 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 48.50 ส่วนใหญ่อยู่ในสถานภาพสมรส ร้อยละ 72.00 และส่วนใหญ่ประกอบอาชีพอื่น ๆ เช่น รับจ้าง ร้อย ละ 21.80

(2) ปัจจัยด้านครอบครัว จากผลการศึกษาปัจจัยด้านครอบครัว จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน พบว่า รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ส่วนใหญ่มีรายได้ 5,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 92.00 และส่วน ใหญ่มีสมาชิกในครอบครัวน้อยกว่า 5 คน ร้อยละ 17.00

(3) ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหาร จากผลการศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารของกลุ่มตัวอย่าง ใน ภาพรวมมีความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยโดยรวม เท่ากับ 0.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.15 และเมื่อวิเคราะห์ระดับความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหาร จำแนกราย ช้อ พบว่ามีความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารที่กลุ่มตัวอย่างตอบผิดมาก เป็นความรู้เกี่ยวกับอาหารดีต่อสุขภาพ คือ อาหารจำพวกแป้ง จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 59.70 หรือ ได้คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 0.59

(4) การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริโภคอาหาร จากผลการศึกษากการ ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริโภคอาหารของกลุ่ม ตัวอย่างในภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.15 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.53 เมื่อวิเคราะห์ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริโภคอาหาร จำแนกรายช้อ พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริโภคอาหารของกลุ่มตัวอย่าง จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น โทร ทัศน์

อิเล็กทรอนิกส์ อยู่ในระดับมาก และการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริโภคอาหารจากสื่อ สิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ ฯลฯ และจากสื่อบุคคล ได้แก่ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ประชาชน ชาวบ้าน และ อสม. อยู่ในระดับปานกลาง

(5) พฤติกรรมการบริโภคอาหารของประชาชน จากผลการศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ใน ภาพรวมอยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมเท่ากับ 2.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.30

5.1.2 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านความรู้ เกี่ยวกับการบริโภคอาหาร และปัจจัยด้านการได้รับข้อมูลข่าวสารกับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ของประชาชน ตำบลปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

จากการศึกษาความสัมพันธ์ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับ การบริโภคอาหาร และปัจจัยการได้รับข้อมูลข่าวสารกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของ ประชาชน ตำบลปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ปัจจัยด้านการได้รับข้อมูลข่าวสาร ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของประชาชนที่ ($p = 0.05$) ส่วนศาสนา อาชีพ จำนวนสมาชิกในครอบครัวปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหาร มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่ มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 ข้อมูลปัจจัยด้านบุคคลกับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร

(1) เพศ จากผลการศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของประชาชน ตำบลปาก นคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวม พบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับ พฤติกรรมการบริโภคอาหารของประชาชน เนื่องจาก เพศเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการแสดงออก ซึ่งความแตกต่างของเพศ ทำให้พฤติกรรม

การบริโภคอาหารมีความแตกต่างกันตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องสอดคล้องกับ สัญชัยเจริญหลาย (2542) ที่ทำการศึกษา เรื่อง ระบบการผลิตของครอบครัวเรือนในชุมชนกะเหรี่ยงที่สัมพันธ์กับการอนุรักษ์ธรรมชาติที่บ้านแม่แพม ตำบลเมืองแห่ม อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการ บริโภคอาหารของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

(2) อายุ จากผลการศึกษาปัจจัยด้านอายุกับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร พบว่า อายุกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของประชาชน ตำบลปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรี ธรรมราช ในภาพรวม พบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของ ประชาชน เนื่องจากประชาชนมีอายุมากขึ้น ความใส่ใจในด้านการบริโภคอาหารก็มีน้อยลง จึงทำให้ประชาชนประสบกับปัญหาสุขภาพหลาย ๆ ด้าน จากการศึกษาการบริโภคอาหารของประชาชน ตำบลปากนคร พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีอายุ 37-47 ปี ซึ่งเป็นวัยที่ต้องการสารอาหารมากกว่าวัยอื่น เนื่องจากเป็นวัยแห่งการทำงาน ดังนั้น แต่ละช่วงวัยจึงมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่แตกต่างกัน ออกไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย นฤมล เปียชื่อ (2535) ได้ศึกษาภาวะโภชนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอวัฒนานคร จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า ลักษณะ พื้นฐานของนักเรียน ได้แก่ เพศ อายุ และลักษณะพื้นฐานของผู้ปกครอง ได้แก่ การศึกษา รายได้ ไม่ มีความสัมพันธ์กับภาวะโภชนาการของนักเรียน

(3) ศาสนา จากผลการศึกษาในภาพรวมปัจจัยด้านศาสนากับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ของประชาชน ตำบลปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวม พบว่า ศาสนาความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ($p < 0.05$) เนื่องจาก ถึงแม้ว่า ประชาชนในตำบลปากนคร นับถือศาสนาที่แตกต่างกัน แต่มีพฤติกรรมการกินที่เหมือนกัน เนื่องจากสภาพแวดล้อมในตำบลปากนคร เป็นชุมชนชนบทจึงทำให้มีพฤติกรรมการ

บริโภคอาหาร ที่คล้ายคลึงกัน เช่น การรับประทานผัก ผลไม้พื้นบ้าน และการทานเนื้อสัตว์ตามบ้าน เป็นต้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิดฐา จิตติพรหม (2545) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริโภคเนื้อสัตว์ ของ ชาวแอตกัน ในอินเดียตะวันตก พบว่า การซื้อ และการประกอบอาหารในครอบครัว ความเชื่อของ อาหาร ไม่มีความสัมพันธ์กับการบริโภคเนื้อสัตว์ ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ ได้แก่ ฐานะทาง เศรษฐกิจของครอบครัว

(4) ระดับการศึกษา จากผลการศึกษาในภาพรวมปัจจัยด้านระดับการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของประชาชน ตำบลปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวม พบว่า ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร อาจเนื่องมาจาก ประชาชนบางส่วนที่มีความรู้มาก แต่ก็เลือกที่จะบริโภคอาหารตามใจปาก หรือบริโภคอาหารที่ผิด ๆ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุณี มุณีประภา (2531) ได้ศึกษา พฤติกรรมการกินของเด็กวัยเรียน อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่าระดับรายได้ของครอบครัว ขนาดของครอบครัว และ ลำดับที่ การเกิดบุตร ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการกิน

(5) สถานภาพการสมรส จากผลการศึกษาในภาพรวมปัจจัยด้านสถานภาพการสมรสกับพฤติกรรม การบริโภคอาหารของประชาชน ตำบลปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวม พบว่า พบว่า สถานภาพการสมรสไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร เนื่อง จากประชาชนที่มีสถานภาพสมรส จะมีพฤติกรรมการบริโภคอาหาร โดยการปรุงอาหารรับประทาน เองมากกว่าการซื้อทาน ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของละเอียด หัสดี (2537) ได้ศึกษา ประสิทธิภาพผลของโปรแกรมสุขศึกษา ในพฤติกรรมการเลือกบริโภคอาหารของแม่บ้านอำเภอ บ้าน นา จังหวัดนครนายก พบว่า สถานภาพสมรสไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารที่ได้มาตรฐาน

(6) อาชีพ จากผลการศึกษาในภาพรวมปัจจัยด้านอาชีพกับพฤติกรรมการบริโภค อาหารของประชาชน

ตำบลปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวม พบว่า อาชีพมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ($p < 0.05$) เนื่องจาก ส่วนใหญ่แม่บ้านมักเป็นผู้ประกอบอาหาร และแม่บ้านในเขตพื้นที่ที่ทำการศึกษ ส่วนใหญ่ไม่ได้ประกอบอาชีพ ทำให้มีเวลาในการเลือก และคัดสรรวัตถุดิบในการประกอบอาหารให้แก่ครอบครัว มาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สายสุนีย์ แยมสนรัตน์ (2544) ได้ศึกษา พฤติกรรมผู้บริโภค ผลไม้กระป๋อง ของประชาชนในเขต อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า เพศ อายุ รายได้ และระดับ การศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภค เมื่อจำแนกตามชนิดของผลไม้กระป๋อง ที่บริโภค และสถานที่ที่นิยมเลือกซื้อผลไม้กระป๋อง มีเพียงตัวแปรด้านอาชีพมีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการบริโภคผลไม้กระป๋องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับ ชนิดของผลไม้กระป๋องที่นิยมบริโภค

5.2.2 ข้อมูลปัจจัยด้านครอบครัวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร (1) รายได้ของครอบครัวต่อเดือน จากผลการศึกษาในภาพรวมปัจจัยด้านรายได้ของครอบครัวต่อเดือนกับ พฤติกรรมการบริโภคอาหารของประชาชน ตำบลปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดย ภาพรวม พบว่า รายได้ของครอบครัวต่อเดือนไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับพฤติกรรมการบริโภค อาหาร เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ในตำบลปากนคร มีอาชีพรับราชการ และมีพฤติกรรมการบริโภค อยู่ในระดับที่ดี และจากการสำรวจพบว่า สภาพแวดล้อมในชุมชนเป็นชุมชนชนบท และเมืองผสมผสานกัน และจากการสำรวจ พบว่า มีพฤติกรรมการบริโภคที่ดี ดังนั้น รายได้จึงไม่มีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุณี มุณีประภา (2531) ได้ศึกษา พฤติกรรมการกินของเด็กวัยเรียน อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ยกตัวอย่าง ประชากรเป็นนักเรียนชั้น ประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 50 คน ใช้การสัมภาษณ์ และแบบบันทึกอาหาร 3 วัน พบว่า ระดับรายได้ของ

ครอบครัวขนาดของครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรกิน

(2) จำนวนสมาชิกในครอบครัว จากผลการศึกษาในภาพรวมปัจจัยด้านจำนวนสมาชิกในครอบครัวกับ พฤติกรรมการบริโภคอาหารของประชาชน ตำบลปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวม พบว่า จำนวนสมาชิกในครอบครัวมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรม การบริโภคอาหาร ($p < 0.05$) เนื่องจาก สมาชิกของครอบครัวจะมากหรือน้อยก็มีพฤติกรรมการ บริโภคอาหารที่เหมือนกัน ซึ่งอาจเกิดจากประชาชนมีการประกอบอาหารในปริมาณที่พอเหมาะ กับ จำนวนสมาชิกภายในครอบครัว ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุนิมนิปลา (2531) ได้ศึกษา พฤติกรรมการกินของเด็กวัยเรียน อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัด เพชรบุรี จำนวน 90 คนผลการวิจัย พบว่า ขนาดของครอบครัว และลำดับที่ การเกิดเป็นบุตร ไม่มีความสัมพันธ์กันพฤติกรรมการกิน

5.2.3 ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารของประชาชนกับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร จากผลการศึกษาในภาพรวมปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของ ประชาชน ตำบลปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมพบว่า ความรู้เกี่ยวกับการ บริโภคอาหารกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ($p < 0.05$) เนื่องจาก กลุ่ม ตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารอยู่ในระดับสูง เช่น ควรรับประทาน อาหารที่ปรุงสุกใหม่ การรับประทานเนื้อสัตว์เข้าไป จะทำให้ร่างกายได้รับสารอาหารที่ช่วยให้ร่างกายเจริญเติบโตและซ่อมแซมกล้ามเนื้อส่วนอื่น ๆ และปริมาณน้ำที่ควรจะได้รับในแต่ละวัน ประมาณ 6-8 แก้ว ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชญาณิชชฎ์ ธรรมธิษฐาน (2547) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมสุขภาพ เกี่ยวกับการบริโภคอาหารของนักเรียนมัธยมตอนปลาย โรงเรียนนวมิ

นทราชูทิศสตรีวิทยา 2 สังกัดกรม สามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับการบริโภคอาหาร อยู่ในระดับดี และไม่มี ความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

5.2.4 ปัจจัยด้านการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริโภคอาหารกับพฤติกรรมการ บริโภคอาหาร จากผลการศึกษาในภาพรวมปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับการได้รับข้อมูลข่าวสาร กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของประชาชน ตำบลปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวม พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริโภคอาหารไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับ พฤติกรรมการบริโภคอาหาร เนื่องจากแม้ว่า ประชาชนในตำบลปากนคร ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการ บริโภคอาหารจากสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ ฯลฯ และจากสื่อบุคคล ได้แก่ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ประชาชนชาวบ้าน และ อสม. อยู่ในระดับปานกลาง จึงทำให้ประชาชนในตำบลปากนคร ได้รับ ความรู้ที่น้อยตามไปด้วย แต่ในภาพรวมการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบริโภคอาหารอยู่ในระดับที่ดี ดังนั้น การได้รับข้อมูลข่าวสารก็ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหาร เนื่องจาก ประชาชนมีพฤติกรรม การบริโภคอาหารที่ดีอยู่แล้ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิริยา บุญรินทร์ (2553) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผล ต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารของ นักศึกษาระดับอุดมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า นักศึกษา ได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อโฆษณาต่าง ๆ อยู่ในระดับดี นักศึกษาได้รับคำแนะนำ สนับสนุน ในการบริโภคอาหารจากบุคคลอื่น อยู่ในระดับดี

5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

5.3.1 จากผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการบริโภคอาหาร ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี และ บางส่วนมีความรู้ที่อยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าประชาชน บางส่วนยังขาดความรู้ ความ เข้าใจ ในด้านความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหาร

5.3.2 ควรมีการเผยแพร่ความรู้ในเรื่องทางเลือกบริโภคอาหารที่เหมาะสม ให้กับประชาชน เพื่อให้

ประชาชนทุกคนได้ตระหนักถึงความสำคัญของสารอาหารต่าง ๆ ต่อสุขภาพของตน เพื่อ เป็นการสร้างคุณภาพของตนในเรื่องการบริโภคที่ถูกต้อง

5.4.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริโภคอาหารระหว่างการบริโภคอาหารที่ดีต่อสุขภาพกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่เสี่ยงต่อการเกิดโรค เพื่อให้เห็นถึงความแตกต่าง ซึ่ง จะเป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพที่มี ประสิทธิภาพ เพื่อให้มีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชน

5.4.4 ควรมีการศึกษาในลักษณะเดียวกันนี้อีก เพื่อให้ผลการวิจัยสามารถอ้างอิงประชากร ได้กว้างขวางขึ้น โดยเพิ่มขนาดของประชากรที่ศึกษา โดยเปลี่ยนจากประชาชนทั่วไปเป็นบุคคลากร ในหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน

6.บรรณานุกรม

กัลยา สวรรณแสง, 2536, ประสิทธิภาพการบริการโรงเรียนประถมศึกษา, กรุงเทพมหานคร: สามเจริญ.

กองโภชนาการ กระทรวงสาธารณสุข, 2549, รายงานการสำรวจภาวะอาหารและโภชนาการของประเทศไทยครั้งที่ 5 พ.ศ 2546, องค์การรับส่งสินค้า และพัสดุภัณฑ์, กรมอนามัยกองโภชนาการ, กรุงเทพมหานคร.

คุณาศิริ เกตุปมา, 2548, ความรู้ทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เฉลิมพล ต้นสกุล, 2541, พฤติกรรมศาสตร์สาธารณสุข, พิมพ์ครั้งที่ 2, ภาควิชาสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์, คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.

ชญาณิชฐ์ ธรรมธัญฐาน, 2543, พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการบริโภคอาหารของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนวมินทราชูทิศ

สตรีวิทยา 2 สังกัดกรมสามัญศึกษา, มหาวิทยาลัยนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.

ชฎากานต์ อนันท์, 2545, ความรู้ทางโภชนาการและการบริโภคของพยาบาลวิชาชีพ, สาขาวิชา โภชนศาสตร์ศึกษา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ชุตตา จิตพิทักษ์, 2525 พฤติกรรมศาสตร์เบื้องต้น, ไทยวัฒนาพานิช, กรุงเทพฯ

คุณิณี สุทธิปรียาตรี, 2527, ปัญหาโภชนาการ, ในเอกสารประกอบการสอนชุดวิชาโภชนศาสตร์สาธารณสุขเล่ม 2 หน่วยที่ 12 นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช .

ธนากรทองประยูร, 2546, พฤติกรรมการบริโภคอาหารของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยของรัฐศึกษาเฉพาะ ก ร ง เ ท พ ม ห า น ค ร , ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพมหานคร.

ธนวรรณ พลวิชัย, 2547, การสำรวจพฤติกรรมการบริโภคอาหาร, รายงานวิจัยมูลนิธิ สาธารณสุขแห่งชาติ กัญลักษณ์ บริรักษ์, 2547, พฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียนมัธยม ในเขตเทศบาลเมืองราชบุรี, สาขา สาธารณสุขชุมชน, วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร, จังหวัดยะลา
ธิดาภา สุขพล, 2548. การสื่อสารระหว่างบุคคล, กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์

นฤมล เปี่ยมชื้อ, 2535, ภาวะโภชนาการของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอวัฒนากการ จังหวัดปราจีนบุรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,

เกียรียรัตนาปนนท์, 2537, โภชนศาสตร์เบื้องต้น, โอเดียนสโตร์, กรุงเทพมหานคร

นพวรรณ เปี้ยชื้อและคณะ, 2549, ความรู้ทางโภชนาการทัศนคติเกี่ยวกับอาหารพฤติกรรมการรับประทานอาหารและภาวะโภชนาการของนักศึกษาพยาบาล และอาจารย์พยาบาลในสถาบันพยาบาล ต่างๆ, รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์, กรุงเทพมหานคร

บังอร ชูตง, 2551, การศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหาร
ของประชาชนในจังหวัดอุดรดิษฐ์ แพร่และ
สุโขทัย, สำนักวิจัยและบริหารวิชาการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิษฐ์, จังหวัดอุดรดิษฐ์.
เบญจมาศคำคา, 2552, ความรู้ทัศนคติและพฤติกรรม
กรรมการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพของครูในโรงเรียน
มัธยมศึกษาใน จังหวัดนนทบุรี, วิทยานิพนธ์
ทฤษฎีวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลพระนครศรีอยุธยา.
ประมะ สละเวทิน, 2538, ความหมาย ความสำคัญ
วัตถุประสงค์และประเภทของการสื่อสาร, หลัก
และทฤษฎีการสื่อสาร, หน่วยที่ 1, มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
ประภาเพ็ญ สุวรรณ, 2534, พฤติกรรมศาสตร์, พฤติกรรม
สุขภาพและสุขศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 2 สำนักพิมพ์
พีระพัฒนา
ไพบูลย์ ชาวสวนศรีเจริญ, 2543, โภชนศาสตร์, วิทยาลัย
การสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา
มนัส ฉายาวิจิตรศิลป์, 2536, พฤติกรรมการบริโภคของคน
ไทยในชุมชนเมือง: ศึกษาเฉพาะกรณี
กรุงเทพมหานคร, หลักสูตรป้องกัน

ราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกราชรุ่นที่ 5,
วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
ยุพา สุภากุล, 2543, ทฤษฎีการสื่อสาร: ภาควิชาการ
สื่อสารมวลชน คณะมนุษยศาสตร์,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, จังหวัดเชียงใหม่.
เรียงพลเรียงจนพะสี, 2550, รูปแบบการบริโภคภาค
ครัวเรือนในเขตเมืองและเขตชนบทในจังหวัด
เชียงใหม่, สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
วิภาวี ปันนพศรี 2550 พฤติกรรมการบริโภคอาหารเพื่อ
สุขภาพของประชากรในอำเภอลำลูกกาจังหวัด
ปทุมธานี, บริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ราชภัฏพระนคร
อภิญญา วิเศษศิริ, 2522, การศึกษาภาวะโภชนาการของ
มารดาที่มีบุตรมากในอำเภอเมือง และอำเภอ
หนองบัวลำพู จังหวัดอุดรธานี, วิทยานิพนธ์
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพมหานคร
อารี วัลยะเสรี, 2521, โภชนาการ, พิมพ์ครั้งที่ 2, มูลนิธิ
โกมลคีมทอง, พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร.